

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่ออัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิด
ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด

The Effects of Group Counseling Based on Reality Theory on the Self-Identity
of Delinquent Juveniles at the Roi-Et Juvenile and Family Court

วรรณิศา พรินทรากุล

อาจารย์ ดร.อุมาภรณ์ สุขารมณ

รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมร สุริยาศิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่ออัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิดในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด โดย (1) เปรียบเทียบอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิด ก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงและ (2) เปรียบเทียบอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิดระหว่างผู้ที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงและไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เยาวชนที่กระทำความผิดที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และได้คะแนนอัตลักษณ์แห่งตนระดับต่ำ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอีกครั้ง เพื่อแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดอัตลักษณ์แห่งตนและโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pretest – Posttest control group design) แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test และ Mann – Whitney U test

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) เยาวชนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีอัตลักษณ์แห่งตนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) เยาวชนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงมีอัตลักษณ์แห่งตนสูงกว่าเยาวชนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม 2. ทฤษฎีเผชิญความจริง 3. อัตลักษณ์แห่งตน 4. เยาวชนที่กระทำความผิด

Abstract

In this thesis, the researcher examines the effects of group counseling based on reality theory on the self-identity of delinquent juveniles at the Roi-Et Juvenile and Family Court. Moreover, the researcher compares (1) the self-identity of delinquent juveniles prior to the commencement and after the completion of participating in group counseling based on reality theory. The researcher also compares (2) the self-identity of the juveniles participating in group counseling based on reality theory and those who did not participate.

The sample population consisted of delinquent juveniles satisfying stipulated qualifications and who had scores on a self-identity test at a low level. The purposive sampling method was used to collect an initial sample population of sixteen delinquent juveniles. Next the simple random sampling method was used to divide the members of the sample population into two groups: an experimental group and a control group of eight members each. The experimental group participated in group counseling based on reality theory. The control group did not. The research instruments were the self-identity inventory and group counseling program based on reality theory. In this quasi-experimental research inquiry, the researcher used the method of pretest – posttest control group design. The scores obtained were then analyzed using the Wilcoxon Signed – Rank Test and Mann – Whitney U test.

Findings are as follows: (1) The juveniles in the experimental group exhibited self-identity at a higher level after the completion of participation than prior to its commencement at the statistically significant level of .05. (2) The juveniles in the experimental group exhibited self-identity at a higher level than those in the control group at the statistically significant level of .05.

Keywords

1. Group Counseling 2. Reality Theory 3. Self-Identity 4. Delinquent Juveniles

บทนำ

“อนาคตของชาติทุกชาติย่อมขึ้นอยู่กับเด็ก เพราะเด็กคือผู้ใหญ่ในเวลาข้างหน้า ถ้าบุคคลได้รับการอบรมบ่มนิสัย ให้เป็นพลเมืองที่อยู่ในศีลธรรม เคารพต่อบทกฏหมายของบ้านเมืองเสียตั้งแต่ยังเยาว์ เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้น พลเมืองของประเทศก็จะมีแต่คนดี และประเทศจะเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ก็โดยต้องมีพลเมืองดีตั้งว่านี่ ข้าพเจ้าจึงมีความพอใจที่รัฐบาลของข้าพเจ้าได้มีความสนใจในปัญหาเกี่ยวกับการที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด และพยายามคิดหาทางที่จะอบรมบุคคลเหล่านี้ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี...” (พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในการเปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2495) จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จะเห็นได้ว่าทรงตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและ

เยาวชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ หากเด็กประพฤติตนเป็นคนดีก็จะเป็นพลเมืองดีของชาติ หากเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ดีก็จะมีแนวโน้มไปสู่การกระทำ ความผิดซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทุกสังคม ประกอบกับจากข้อมูลสถิติคดีของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ปัญหาดังกล่าวจึงมีความสำคัญที่ทุกคนจะต้องตระหนักและช่วยกันเร่งแก้ไข

เด็กและเยาวชนจัดเป็นกลุ่มที่อยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในช่วงระยะคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ทำให้มีความอ่อนไหว เกิดความสับสนของ พัฒนาการอัตลักษณ์แห่งตน ซึ่งการไม่เข้าใจตนเองตามแนวคิดของ Erikson ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ง่าย เช่น ปัญหาบุคลิกภาพ ปัญหาความสัมพันธ์กับพ่อแม่ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ปัญหาการใช้สารเสพติด และการมีพฤติกรรมที่ผิดปกติ ซึ่งอีริกสันเชื่อว่าถ้าหากวัยรุ่นไม่รู้จักสมรรถภาพและคุณลักษณะของตน และไม่สามารถแก้ไขภาวะวิกฤตินี้ได้ เด็กวัยรุ่นผู้นั้นก็จะกลายเป็นวัยรุ่นที่มีอัตลักษณ์อันสับสนและกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพไม่มั่นคง ซึ่งอีริกสันใช้คำว่า Identity Crises และ Identity Confusions (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2554, หน้า 62-63)

อีริกสัน (Erikson, 1968, p.157) ยังกล่าวว่า อัตลักษณ์แห่งตนเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในช่วงวัยรุ่น เกิดจากการผสมผสานระหว่างลักษณะภายในตน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลกับลักษณะภายนอกคือประสบการณ์จากสังคมรอบด้าน แล้วสามารถประเมินหรือตัดสินใจได้ด้วยตนเองได้ว่าตนเองนั้นคือใคร มีความสามารถอะไร ควรจะมีความเชื่อ และดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความเป็นลักษณะเฉพาะตัว และลักษณะที่เหมือนกับบุคคลอื่นผสมผสานกลมกลืนอยู่

อัตลักษณ์แห่งตนจึงถือว่ามีค่าสำคัญในช่วงพัฒนาการของวัยรุ่น เพราะหากล้มเหลวจะเกิดภาวะ “วิกฤติของอัตลักษณ์” (Identity Crises) คืออาการที่ค้นหาตนเองไม่พบ ไม่รู้แน่ว่าตนเองคืออะไร ไม่มั่นใจในความสามารถของตน และไม่รู้จักวางตนในความสัมพันธ์กับผู้อื่น (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2546, หน้า 18) อีกทั้ง จากการศึกษาของปานจิต สุชีศิลป์ (2546) เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การบรรลุนตามขั้นพัฒนาการ และเอกลักษณ์แห่งตนของเยาวชนชายที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางพบว่า เยาวชนชายส่วนใหญ่มีเอกลักษณ์แห่งตนอยู่ในระดับน้อย

คอเรย์ (Corey, 2004, p.5) กล่าวว่าการใช้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสภาวะวิกฤติ ความขัดแย้ง หรือมีพฤติกรรมพ่ายแพ้ตนเอง การค้นหาศักยภาพภายในตัวสมาชิกที่เข้ารับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก่อให้เกิดความองงามตลอดชีวิต การให้คำปรึกษากลุ่มมุ่งจัดสรรบรรยากาศของความไว้วางใจด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและให้การสนับสนุนเพื่อให้สมาชิกสามารถมีส่วนร่วมในการสำรวจประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง และสามารถพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถจัดการกับปัญหาชีวิตที่มีความคล้ายคลึงกันต่อไปในอนาคตได้

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในงานวิจัยนี้ได้พัฒนาโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงของ Glasser ซึ่งเชื่อว่าทำให้บุคคลสามารถเพิ่มการควบคุมชีวิตของตนโดยการรู้จักเลือกในสิ่งที่ดีกว่าเดิม หรือการช่วยให้บุคคลสามารถสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่วางอยู่บนรากฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน เป็นการช่วยให้บุคคลพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนในทางที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสุขภาพจิตดี (อ้างถึงใน ดวงมณี จงรักษ์, 2549, หน้า 303) โดยให้บุคคลกำหนดอัตลักษณ์แห่งตนใหม่ สอนให้เข้าใจถึงระบบการควบคุมตนเองจากกระบวนการภายในที่เขาจะควบคุมชีวิตตนเองได้ ให้บุคคลยอมรับในพลังของตนเองที่จะกระทำในสิ่งที่ดีกว่า และเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่

ที่จะช่วยให้ตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ให้บุคคลกระทำพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ ทำให้ได้ผลลัพธ์ออกมาตามความต้องการได้สำเร็จ อีกทั้งจากการศึกษาของจำปี เสภา (2553) เรื่องผลของการให้คำปรึกษาจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลาที่มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 37 ลงมาจำนวน 18 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 9 คน และกลุ่มควบคุม 9 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง ผลการวิจัยพบว่าเยาวชนกลุ่มทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนได้รับการให้คำปรึกษาจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเยาวชนกลุ่มทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเยาวชนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงพัฒนางานวิจัยที่นำการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่ออัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เยาวชนได้ทำความเข้าใจกับอัตลักษณ์ของตนเอง เกิดการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนในทางที่เหมาะสม มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักและเข้าใจตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่เหมาะสม รู้จักวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิตของตนเอง รับรู้ว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและเป้าหมายของตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่มีความสุข ท้ายนี้ ผลที่ได้จากการวิจัยคาดว่าจะประโยชน์ต่อการแบ่งเบาปัญหาสังคม โดยทำให้เด็กและเยาวชนที่มีปัญหาได้พลิกฟื้นมีชีวิตที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิด ก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. เพื่อเปรียบเทียบอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิดระหว่างผู้ที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงและไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ เยาวชนที่กระทำความผิดซึ่งศาลมีคำสั่งให้เข้ารับคำปรึกษาแนะนำที่ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชมเพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตามมาตรา 132 วรรคหนึ่ง ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561 จำนวน 49 คน

ขอบเขตตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ อัตลักษณ์แห่งตน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยการใช้การทดลองรูปแบบวัดก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (Pretest – Posttest control group design) โดยมีรายละเอียดและวิธีดำเนินการวิจัยต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เยาวชนที่กระทำความผิดซึ่งศาลมีคำสั่งให้เข้ารับคำปรึกษาแนะนำที่ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตามมาตรา 132 วรรคหนึ่ง ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561 จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เยาวชนที่กระทำความผิดซึ่งศาลมีคำสั่งให้เข้ารับคำปรึกษาแนะนำที่ศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานการประชุมเพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตามมาตรา 132 วรรคหนึ่ง ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างเดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561 ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และได้คะแนนอัตลักษณ์แห่งตนระดับต่ำ ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้ง 16 คน เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบง่ายอีกครั้ง (Simple random sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

โดยกำหนดคุณสมบัติกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน อายุ 15-18 ปี โดยใช้การสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามเบื้องต้น ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้
 - 1.1 กระทำความผิดเป็นครั้งแรกในคดีอาญาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด
 - 1.2 ไม่มีอาการทางจิต และประสาท
 - 1.3 ไม่มีความพิการทางกายอันเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการทดลอง
 - 1.4 สามารถอ่านออก เขียนภาษาไทยได้
 - 1.5 กลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ
2. ผู้วิจัยให้เยาวชนจำนวน 49 คน ทำแบบวัดอัตลักษณ์แห่งตน จากนั้นให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะเยาวชนที่ได้คะแนนการทดสอบอัตลักษณ์แห่งตนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 16 คนแรก เพื่อเข้าร่วมงานวิจัย
4. ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งโดยการจับฉลากเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุมคือกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จำนวน 8 คน

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำงานวิจัยต่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อผ่านการอนุญาต ผู้วิจัยได้ทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยเข้าพบกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ ระยะเวลา และขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่าง ว่าการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจจะให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง และให้กลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเซ็นต์หนังสือแสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มตัวอย่าง และในการรวบรวม

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

ข้อมูล จะไม่ระบุชื่อหรือที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมและจะนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบวัดอัตลักษณ์แห่งตน จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง ด้านการมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ด้านการตั้งเป้าหมายในชีวิต และด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ .975

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง จำนวน 10 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง - 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยมีขั้นตอนดังนี้ การปฐมนิเทศ การสร้างสัมพันธ์ภาพ การสำรวจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน การประเมินพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน การช่วยวางแผนพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ ข้อผูกมัดตนเอง การไม่ยอมรับข้อแก้ตัว การไม่ใช้การลงโทษ การไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจ และยุติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ คือระยะก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ระยะหลังเข้าร่วมโปรแกรม และระยะติดตามผล โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินเรื่องเพื่อขออนุมัติหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. ผู้วิจัยยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการทำงานวิจัยต่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและเตรียมกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกเยาวชนที่กระทำความผิด โดยดำเนินการตามขั้นตอนของการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับอัตลักษณ์แห่งตน และแบบวัดอัตลักษณ์แห่งตน จากนั้นคัดเลือกเยาวชนที่มีคะแนนอัตลักษณ์แห่งตนระดับต่ำ 16 คนแรก และสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละเท่ากัน และเก็บคะแนนจากแบบวัดอัตลักษณ์แห่งตนของทั้งสองกลุ่มไว้ ถือเป็นคะแนนในระยะก่อนการทดลอง (Pre-test)

4. ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่ออัตลักษณ์แห่งตนให้แก่กลุ่มทดลองเป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง - 1 ชั่วโมง 30 นาที รวมทั้งสิ้น 10 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมก็ดำเนินกิจกรรมไปตามปกติ

5. เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดอัตลักษณ์แห่งตนให้ทั้ง 2 กลุ่มทำ เพื่อประเมินผล ถือเป็นคะแนนในระยะหลังการทดลอง (Post-test)

6. ภายหลังสิ้นสุดการดำเนินการกลุ่มตามโปรแกรมเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จัดให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดอัตลักษณ์แห่งตน ซึ่งเป็นคะแนนในระยะติดตามผล

7. นำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์ และวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) คะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์แห่งตนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

2. ใช้ค่าสถิติ Wilcoxon Sign-Rank Test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์แห่งตนของกลุ่มทดลอง ระหว่างระยะก่อนการทดลองกับระยะหลังการทดลอง และเปรียบเทียบระหว่างระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล

3. ใช้ค่าสถิติ Mann-Whitney U test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนอัตลักษณ์แห่งตนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลองกับระยะหลังการทดลอง

ผลการวิจัย

ตาราง 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์แห่งตนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

อัตลักษณ์แห่งตน	\bar{X}	Z	Asymp. Sig. (1-tailed)
1. ความเป็นตัวของตัวเอง			
ก่อนทดลอง	10.00	2.546*	.001
หลังทดลอง	16.75		
2. การรู้จักและเข้าใจตนเอง			
ก่อนทดลอง	10.38	2.527*	.001
หลังทดลอง	17.13		
3. การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์			
ก่อนทดลอง	9.38	2.527*	.001
หลังทดลอง	15.50		
4. การตั้งเป้าหมายในชีวิต			
ก่อนทดลอง	11.50	2.536*	.001
หลังทดลอง	17.75		
5. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล			
ก่อนทดลอง	11.88	2.524*	.001
หลังทดลอง	17.25		
รวม			
ก่อนทดลอง	53.13	2.524*	.001
หลังทดลอง	84.38		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

จากตาราง 1 พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนอัตลักษณ์แห่งตนสูงกว่าก่อนการทดลอง ในด้านความเป็นตัวของตัวเอง การรู้จักและเข้าใจตนเอง การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การตั้งเป้าหมายในชีวิต และสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์แห่งตนหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

อัตลักษณ์แห่งตน	\bar{X}	Z	Asymp. Sig. (1-tailed)
1. ความเป็นตัวของตัวเอง			
กลุ่มทดลอง	16.75	3.098*	.001
กลุ่มควบคุม	12.63		
2. การรู้จักและเข้าใจตนเอง			
กลุ่มทดลอง	17.13	3.169*	.001
กลุ่มควบคุม	12.38		
3. การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์			
กลุ่มทดลอง	15.50	3.094*	.001
กลุ่มควบคุม	10.25		
4. การตั้งเป้าหมายในชีวิต			
กลุ่มทดลอง	17.75	3.383*	.001
กลุ่มควบคุม	12.88		
5. สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล			
กลุ่มทดลอง	17.25	3.338*	.001
กลุ่มควบคุม	12.25		
รวม			
กลุ่มทดลอง	84.38	3.366*	.001
กลุ่มควบคุม	60.36		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีอัตลักษณ์แห่งตนสูงกว่ากลุ่มควบคุม ในด้านความเป็นตัวของตัวเอง การรู้จักและเข้าใจตนเอง การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การตั้งเป้าหมายในชีวิต และสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริง เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาหรือส่งเสริมทักษะในด้านต่างๆ ที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิด อัตลักษณ์แห่งตนที่เหมาะสมของเยาวชนที่กระทำความผิดได้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีเผชิญความจริงของ Glasser เป็นกระบวนการที่ทำให้สมาชิกกลุ่มสามารถเพิ่มการควบคุมชีวิตของตน โดยการเรียนรู้จักเลือกในสิ่งที่ดีกว่าเดิม การช่วยให้บุคคลสามารถสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่วางอยู่บนรากฐานของความเคารพซึ่งกันและกัน การช่วยให้บุคคลพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนในทางที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีสุขภาพจิตที่ดี (อ้างถึงใน ดวงมณี จงรักษ์, 2549, หน้า 303) ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการยอมรับพลังทางบวกของตนเอง และเริ่มต้นด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใหม่ที่จะช่วยให้ตอบสนองความต้องการของตนเองได้ ให้บุคคลกระทำพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ ทำให้ได้ผลลัพธ์ออกมาตามความต้องการได้สำเร็จ อีกทั้งการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนที่กระทำความผิดซึ่งมีปัญหาพฤติกรรมคล้ายคลึงกัน อยู่ในช่วงของวัยรุ่นและเป็นเพศชาย จึงทำให้กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นไปในทางที่ดี สมาชิกกลุ่มมีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างรวดเร็ว และสามารถเปิดเผยตนเองให้แก่เพื่อนสมาชิกคนอื่นได้อย่างจริงใจ ดังที่ กาญจนา ไชยพันธุ์ (2541, หน้า 2) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน ซึ่งมุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปรับปรุงตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาจะคอยเอื้ออำนวยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ถ้าเผชิญความจริง ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ การยอมรับ ความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดการพัฒนาในด้านสัมพันธภาพ ให้เยาวชนเกิดการค้นหาอัตลักษณ์แห่งตน เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อีกทั้ง ในการดำเนินกระบวนการกลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นไปตามลำดับขั้นตอนตามรูปแบบของ Glasser (อ้างถึงใน คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2547, หน้า 131) ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสร้างสัมพันธภาพ การสำรวจพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน การประเมินพฤติกรรมของตนเองในปัจจุบัน การช่วยวางแผนพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบ ข้อผูกมัดตนเอง การไม่ยอมรับข้อแก้ตัว การไม่ใช้การลงโทษ การไม่ยอมล้มเลิกความตั้งใจ และยุติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้กระบวนการมีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และในแต่ละครั้งที่ให้การปรึกษาจะใช้เทคนิคที่หลากหลาย จึงทำให้การให้คำปรึกษากลุ่มแต่ละครั้งเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุตามวัตถุประสงค์

อีกทั้ง งานวิจัยหลายเรื่องที่ได้้นำการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไปใช้ในกลุ่มเยาวชนที่กระทำความผิด ดิตยาเสพติด และวัยรุ่นกลุ่มอื่นก็มีผลที่เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เช่น การศึกษาของจันทร์เพ็ญ ทศนียสกุลชัย (2548) เรื่องการศึกษาและพัฒนาอัตลักษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาอัตลักษณ์เป็นเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี อายุ 12-18 ปี จำนวน 52 คน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการพัฒนาอัตลักษณ์เป็นเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี จำนวน 8 คน พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมการพัฒนาอัตลักษณ์ตามโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เยาวชนหญิงมีอัตลักษณ์แห่งตนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ศิริพร พูลสวัสดิ์ (2555) ได้ศึกษาผลการให้การปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของผู้ติดยาเสพติดในโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองกองทัพเรือแบบพิเศษ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ได้จากผู้ติดยาเสพติดที่มีคะแนนพลังสุขภาพจิตปานกลางหรือต่ำ แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มละ 10 คน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกลุ่มการให้การปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงมีพลังสุขภาพจิตสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองที่เข้ากลุ่มการให้การปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงมีพลังสุขภาพจิตสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นได้ว่าการนำการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไปใช้กับกลุ่มเยาวชนที่กระทำความผิดหรือวัยรุ่น ช่วยส่งผลทางบวกให้กับสมาชิกกลุ่ม ให้เกิดการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตน ในด้านการรู้จักและเข้าใจตนเอง การยอมรับตนเอง ความไว้วางใจตนเองและผู้อื่น ความเป็นตัวของตัวเอง ความขยันหมั่นเพียร และด้านจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต รวมทั้งการเห็นคุณค่าในตนเอง และพลังสุขภาพจิต ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมของเยาวชนที่มีอัตลักษณ์ที่สมบูรณ์ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงจึงเป็นกระบวนการที่มีส่วนช่วยให้เยาวชนที่กระทำความผิดได้เข้าใจและรู้จักตนเอง เสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนที่เหมาะสม เกิดการตระหนักถึงพฤติกรรมในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของตนเองในปัจจุบัน มีความรับผิดชอบและคิดที่จะแก้ไขปัญหาย่างจริงจังโดยมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองตามความเป็นจริง จึงทำให้ผลงานวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน

สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงสามารถช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของเยาวชนที่กระทำความผิดได้ ให้เกิดการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนในทางที่เหมาะสม มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักและเข้าใจตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ รู้จักวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิตของตนเอง รับผิดชอบต่อตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและเป้าหมายของตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมและปรับตัวเป็นคนดีของสังคมต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. ศาลเยาวชนและครอบครัวหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ควรมีการจัดรูปแบบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงหรือการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดอื่นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับเด็กและเยาวชนต่อไป
2. ผู้นำกลุ่มที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาควรฝึกฝนตนเองอยู่เสมอเพื่อการเป็นผู้นำกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ
3. การสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตน ผู้ให้การปรึกษาควรศึกษาเรื่องการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา หลักการ ขั้นตอน วิธีดำเนินการอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เยาวชนผู้รับคำปรึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อตัวแปรอื่นกับเยาวชนที่กระทำความผิด เช่น พฤติกรรมการมีความรับผิดชอบ การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เป็นต้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่ออัตลักษณ์แห่งตนกับเยาวชนในกลุ่มอื่น เช่น เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ เป็นต้น

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward"

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงที่มีต่ออัตลักษณ์แห่งตนกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดอื่น ๆ เช่น ทฤษฎีการยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์แห่งตนของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในเชิงลึกมากขึ้น โดยการทำงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือในการสำรวจอัตลักษณ์แห่งตน

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2541). การให้คำปรึกษากลุ่ม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- คมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2547). ทฤษฎีการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- จันทร์เพ็ญ ทัศนียสกุลชัย. (2548). การศึกษาและพัฒนาอัตลักษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จำปี เสภา. (2553). ผลของการให้คำปรึกษาจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงมณี จงรักษ์. (2549). ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปานจิต สุขีศิลป์. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัว การบรรลุลูกตามขั้นพัฒนาการ และเอกลักษณ์แห่งตนของเยาวชนชายที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2554). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เขา รู้เรา) (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน.
- ศิริพร พูลสวัสดิ์. (2555). ผลการให้การปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงที่มีต่อพลังสุขภาพจิตของผู้ติดยาเสพติดในโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองกองทัพเรือแบบพิเศษ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิญา เพ็ญฟูสกุล. (2546). อัตลักษณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- อัศนีย์ ณ.ศิริ. (2557). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์แห่งตนของวัยรุ่นชายเขาเผ่ากะเหรี่ยง. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Corey, Goral. (2004). Theory & Practice of Group Counseling. 6th ed. California: Brooks/Cole.
- Erikson, Erik H. (1968). Identity Youth and Crisis. New York: W.W.Norton.